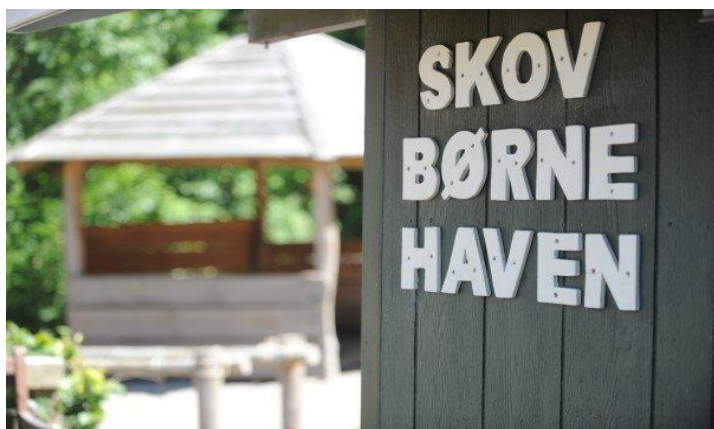

Pædagogisk læreplan for

Dagtilbuddet Krible Krable Huset og Skovbørnehaven

Juni 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indholdsfortegnelse

Læsevejledning	1
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	2
Kort om Dagtilbuddet Krible Krable Huset og Skovbørnehaven	3
Nul sukkerpolitik	3
Traditioner	4
Vores pædagogiske tilgang	4
Kostordning i Krible Krable Huset	4
Børnehaveafdeling i Krible Krable Huset	4
Vuggestue afdeling i Krible Krable Huset	5
Afdelingen Skovbørnehaven	5
Det fælles pædagogiske grundlag	6
Børnesyn	6
Dannelse og børneperspektiv	8
Leg	9
Læring	11
Børnefællesskaber	12
Pædagogisk læringsmiljø	14
Samarbejde med forældre om børns læring	15
Børn i udsatte positioner	17
Sammenhæng til børnehaveklassen/Tidlig SFO	19
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	20
Inddragelse af lokalsamfundet	20
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	21
De seks læreplanstemaer	24
Alsidig personlig udvikling	25
Social udvikling	28
Kommunikation og sprog	30
Krop, sanser og bevægelse	33
Natur, udeliv og science	36
Kultur, æstetik og fællesskab	39
Evalueringskultur	42
Inddragelse af forældrebestyrelsen	44

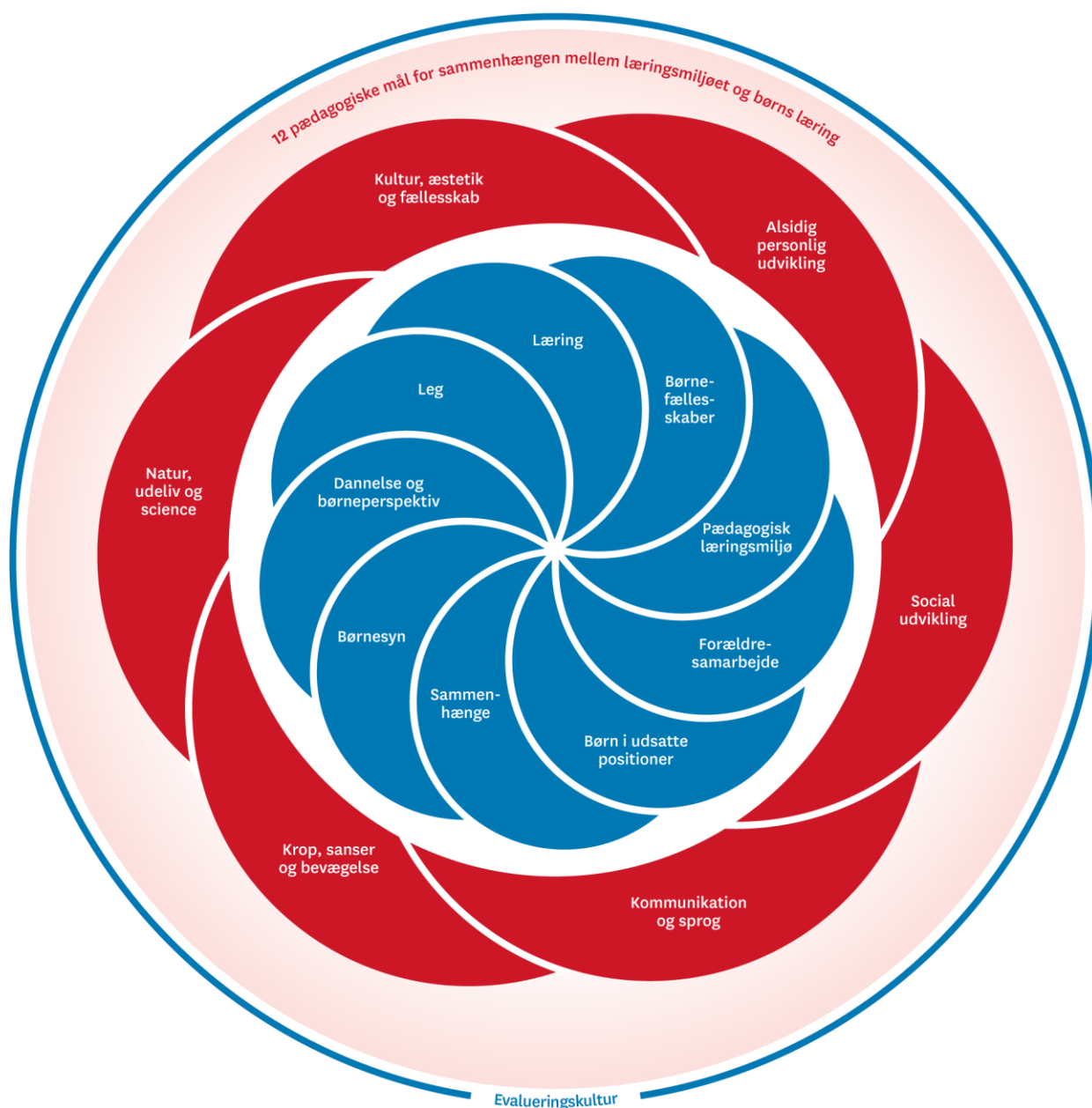
Læsevejledning

Denne pædagogiske læreplan er udarbejdet i samarbejde med ledelsen, forældrebestyrelsen og det pædagogiske personale i Dagtilbuddet Krible Krable Huset og Skovbørnehaven. Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Denne pædagogiske læreplan begynder med et overblik over rammer for den pædagogiske læreplan. Dernæst en beskrivelse af dagtilbuddet Krible Krable Huset og Skovbørnehaven, vores pædagogiske tilgang og en kort beskrivelse af Vuggestuen, Børnehaven og Skovbørnehaven. Efterfølgende tages udgangspunkt i de enkelte elementer fra det fælles pædagogiske grundlag, efterfulgt af de af de seks læreplantemaer fra den styrkede pædagogiske læreplan. Hvert element/tema bygges op med lovkrav, en kort beskrivelse af dagtilbuddets overordnede pædagogiske overvejelser og refleksioner, samt eksempler på hvordan de overvejelser og refleksioner afspejles i Vuggestuen, Børnehaven og Skovbørnehaven. Til sidst beskriver vi, hvordan vi arbejder med evalueringskultur og inddragelse af bestyrelsen i vores dagtilbud.

Læreplanen er et dynamisk dokument. Vi vil justere den til februar hver 2. år i ulige år, således at viden og vores erfaringer fra praksis opdateres.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold*. Publikationen samler og

formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem denne Pædagogiske læreplan løbende til publikationen.

Kort om Dagtilbuddet Krible Krable Huset og Skovbørnehaven

Dagtilbuddet Krible Krable Huset og Skovbørnehaven er en af de 4 by institutioner i Odder Kommunen. Dagtilbuddet består af 2 afdelinger: Krible Krable Huset og Skovbørnehaven. Krible Krable Huset er normeret til 20 vuggestuebørn i alderen 0-3 år og 86 børnehavebørn i alderen 3-6 år (Vi har plads til max. 100 børnehavebørn). Skovbørnehaven er normeret til 20 børnehavebørn i alderen 3-6 år.

Geografisk er både Krible Krable Huset og Skovbørnehaven placeret i den sydlige ende af Odder by, begge i nærheden af Vejlskoven. Krible Krable Huset ligger på den samme matrikel som Vest Skolen afdeling Skovbakken. Skovbørnehaven er placeret 750 m væk i en selvstændig bygning helt tæt Vejlskoven. Krible Krable Huset ligger meget central i byen. Inden for 800 m har vi skov, plejehjem, kirke, supermarked, biblioteket, gågade, bymuseum osv. Med den beliggenhed har vi alsidige muligheder for at give børnene førstehåndsindtryk af både natur og kultur f.eks. at følge årstiderne i skoven eller benytte de kulturelle tilbud fra Odder byen.

Vi er i samarbejde med Friluftsrådet certificerede Grønne Spirer, hvilket vil sige, at vi har et stort fokus på natur og udeliv i børnehøjde. Vi er ude i al slags vejr, og prioriterer at børnene får lov at opleve naturen og vejr på tæt hold. Det, at værne om og passe på natur, er en vigtig opgave at videregive til børnene. Dette arbejder vi med gennem temaer både som faste temaer og udvalgte temaer i vores årshjul. I Krible Krable Huset har vi faste temaer, som følges års gang som spire og køkkenhaven til foråret og høst om efteråret, affaldsuge, naturens uge. Derudover har vi haft udvalgte temaer om natur som krible krable dyr, vand og de dyr, der lever i det, på jagt efter forårstegn. Ydermere arbejder vi med temaer, der kan styrke barnets alsidige personlige udvikling som hverdags helte, science, venskaber, tal og bogstaver osv.

Vi prioriterer samarbejde på tværs af generationer. Vi inviterer bedsteforældre til bedsteforældredag, hvor børnebørnene stolte viser deres institution frem til sine bedsteforældre og de kan være samme om aktiviteter i børnehøjde, og afslutter dagen med et fælles måltid, som er tilberedt over bålet. I Krible Krable Huset besøger vi aktivitetscenter for de gamle. Vi synger sammen med dem. Vi samarbejder med foreningen "Vi Senior" for at styrke kendskab på tværs af kultur og alder.

Nul sukkerpolitik

Vi følger Odder kommunes nul-sukker politik, hvilket betyder, at børnene ikke får sukker i børnehaven i løbet af dagen. Bestyrelsen har vedtaget forskellige undtagelser for denne regel i Skovbørnehaven og Krible Krable Huset, så børnene kan få kager, småkager eller is til enkelte forskellige arrangementer.

Traditioner

Vi afholder faste traditioner såsom fastelavn for børnene, sommerfest, bedsteforældredag, Lucia optog, lanternefest og hygge for forældrene og børnene, afslutning for skolebørnene osv.

Vores pædagogiske tilgang

I Odder kommune arbejder alle de kommunale institutioner på dagtilbudsområdet ud fra ICDP (International Child Development Programme), som er en ressource- og relations orienteret tilgang til børnene. De gode relationer er fundamentet for det enkelte barns udvikling.

Det handler om, at de voksne viser positive følelser over for barnet, justerer sig selv i forhold til barnet og følge dets initiativ, og taler med barnet om det, det er optaget af.

Barnet skal anerkendes, som den person barnet er, og hjælpes til for at blive i stand til at fokusere sin opmærksomheden sammen med personalet på fælles oplevelser af ting i omgivelserne. Ved beskrivelse af disse fællesoplevelser med følelse og entusiasme, og ved at uddybe og give forklaringer, bliver oplevelserne meningsfulde for barnet.

Ved at vejlede barnet, vise det positive alternativer og planlægge sammen med barnet, hjælper vi barnet, til at blive bedre til at kontrollere sig selv og dets handlinger.

Det er den meget korte udgave af ICDP, men det er den helt grundlæggende måde, vi forsøger at møde børnene på.

Kostordning i Krible Krable Huset

Her vil vi kort beskrive frokostordning i afdeling Krible Krable Huset. Skovbørnehaven har ikke frokostordning, da huset mangler køkkenfaciliteter.

I Krible Krable Huset har vi frokostordning. Vi får mad leveret fra firmaet Fru Hansens Kælder til delvis egenproduktion med kombination af varm menu og smør selv mad med lidt lunt. Vi laver selv mad over bål om fredagen. Maden er minimum 85% økologisk.

Vi vil gerne styrke "fra jord til bord tanken". Børnene får styrket viden om, hvor råvarer kommer fra, og hvordan man tilbereder dem. Vi arbejder med børnene gennem pædagogiske aktiviteter i køkkenhaven, høst i naturen og madlavning i køkkenet. Vi betragter madlavning som en pædagogisk aktivitet, hvor bl.a. motorik, smagssans, lugtesans, sprog og relationer styrkes.

Følgende er en kort beskrivelse af de 3 afdelinger:

Børnehaveafdeling i Krible Krable Huset

Vi arbejder ud fra en funktionsopdeling af vores pædagogiske læringsmiljø. Det betyder, at udover faste planlagte aktiviteter som turdag og morgensamlingen, kan børnene som udgangspunkt fra kl. 7.30-10.30 og fra 14-17 selv vælge, hvilke funktionsrum, de ønsker at opholde sig i.

Ud over et fællesrum har vi i alt 6 funktionsrum. Vi har en flyverfunktion, hvor en medarbejder tager imod og siger farvel til børnene. Flyveren guider dem videre til funktionsrummene, efter de har vinket farvel til deres forældre.

Børnene er inddelt i familiegrupper, hvilket betyder, at de hver dag holder samling og spiser sammen med de samme børn og voksne. Hver familiegruppe har en fast turdag om ugen. Der tilknyttes normalt 2 voksne til hver gruppe.

Vi er delt i 5 familiegrupper:

- Græshopperne: 3-4 årige
- Brumbasserne: 3-4 årige
- Guldsmedene: 3-4 årige
- Sommerfuglene: 3-4 årige
- Bogormene: 5-6 årige. Bogormegruppen består af de kommende skolebørn. Gruppen etableres fra medio august året før børnene skal starte i tidlig-sfo den 1. april, for at arbejde målrettet med skoleparathed. Hvis der er rigtig mange børn til Bogormegruppen deles den i 2 (Bogormegruppe og Bænkebiddergruppe).

Vuggestue afdeling i Krible Krable Huset

Vuggestuen arbejder efter stueopdelings princip, men der er meget samarbejde på tværs af stuer og aldersgrupper. Vuggestuen består af to stuer med 10 børn og tre voksne på hver stue.

Vuggestuen har det samme årshjul og temaer som børnehaven, dog tilpasset børnenes alder og niveauer. De voksne vurderer omfanget af vuggestuebørnenes deltagelse i fællessamling og aktiviteter i børnehaven.

Vuggestuen har faste ugentlige aktiviteter:

Mandag kl. 9.30-10.30: Tur og legeklub

Tirsdag kl. 9.30-10.30: Kreativ

Onsdag kl. 9.30-10.30: Sprogklub

Torsdag fra kl. 9.30-10.30: Motorik og legeklub

Fredag: de ældste børn er med til hatteteater og bålmaadsaktivitet i børnehaven.

Afdelingen Skovbørnehaven

Afdeling Skovbørnehaven er beliggende i et lille hus med en bålhytte ved kanten af skoven. Der er 20 børn og 4 voksne.

Skoven har nogle faste holdepunkter i hverdag, som appellerer til at børnene oplever naturen på meget tæt hold, samt der er nogle stunder, hvor børnene får mulighed for at slappe af indendørs som tøffetid efter frokostmadpakke. Cirka en gang om måneden laver personalet og børnene suppe over bålet.

Det fælles pædagogiske grundlag

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag, som beskriver dagtilbuddets forståelse og tilgang til det daglige pædagogiske arbejde med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Det består af følgende fælles centrale elementer:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv, og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

I det følgende beskriver vi, hvordan hvert af de ovenstående elementer kommer til udtryk hos os, og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene. Til hvert element starter vi med hvad loven siger til elementet, derefter beskriver vi vores dagtilbuds overordnede overvejelser og refleksioner, og til sidst giver vi nogle eksempler fra hver af vores tre afdelinger.

Børnesyn

Hvad siger loven?

”Det at være barn har værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år” (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 16).

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Vi ser det enkelte barn som en selvstændig person, der udvikler sig gennem interaktion med andre børn og voksne. Børn er født med forskellige forudsætninger og forskellige vilkår. Vi skal møde det enkelte barn, der hvor det er (NUZO), for at støtte dets læring og udvikling. Hvert enkelte barn skal

have et højt selvværd, få oplevelse af at høre til og være en del af de forskellige fællesskaber i dagtilbuddet. Vi er inspireret af principperne bag ICDP. De gode relationer er fundamentet for det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

I vuggestuen deler vi os op i mindre grupper, for at børnene kan udfolde sig, være børn og give hinanden tryghed. Vi kan bedre have øje for det enkelte barn og skabe tryghed, omsorg og nærvær.

Vi har fokus på, at børnene har medbestemmelse i dagens aktiviteter – hvis de f.eks. står klar ved lågen med scooter, så opfordre vi til at tage på tur. Eller et andet eksempel kunne være at besøge børnehavens legeplads – dette initiativ ses ved at børnene f.eks. omtaler legepladsen med positive ord, eller kigger over på legepladsen henne ved lågen. Vi fanger dermed deres initiativer, og giver dem dermed en stemme i deres egen hverdag.

Vi har fokus på at arbejde med børnene i deres nærmeste udviklingszone, og vi styrker dem ved at gøre dem mere selvhjulpne i hverdagen. Det giver dem selvtillid og mod på at møde verden. Som eksempel kravler de selv op på puslebordet, tager selv overtøj af og på, og kravler selv op i krybben for at sove.

Børnehaven

Børn er forskellige, og har ret til at have hver sin mening og interesse. Funktionsopdelingen i børnehaven giver børnene muligheder for selv at vælge, hvad det enkelte barn har lyst til at lave, samtidig er der en flyver, der har øje for børnenes valg. Derudover er vi opmærksomme på, at børn får øje op for de forskellige aktiviteter, så der er alsidighed i deres valg.

Fri leg prioriteres højt i institutionen, da børnene gives muligheder for selv at vælge, hvad deres hverdag indeholder. Institutionen ser hvert enkelt barn som et barn.

Skovebørnehaven

Vi ser det enkelte barn. Vi behandler ikke børnene ens, - vi gør forskel på børnene for at gøre en forskel for det enkelte individ.

Vi gør os umage for at se verden ud fra børnenes perspektiv.

Vi holder samling hver dag kl. 9 for at mærke, høre, se og fornemme, hvordan børnene har det, samt styrke fællesskabsfølelsen. Hvert enkelt barn er hver dag i centrum på skift, hvor dagen gennemgås, børnene tælles, og vi kigger på vejret. Derefter synger/leger vi, og læser gode bøger i dialogisk stil.

Vi vender med børnene, hvad der foregår i deres liv, vi mærker stemningen og arrangerer vores aktiviteter derudfra. Vi har en overordnet ramme for dagen, men hvis vi vurderer, at der er behov for noget helt andet, ændrer vi planerne undervejs. Det er vigtigt for os, at alle føler sig godt tilpas i fællesskabet, og at alle føler sig set/mødt og forstået. Det er vigtigt for os, at have gjort en forskel, når dagen er omme.

Dannelse og børneperspektiv

Hvad siger loven?

” Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.” (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 17).

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Hele dannelsesproces sker gennem vores daglige pædagogiske arbejde. Leg prioriterer højt. Børnene lærer at fællesskab har en stor betydning for hvert enkelt individ, og vi skal tage hensyn og give plads, så alle kan være i de forskellige fællesskaber. Det er vigtigt at vi har børnenes stemme med, og inddrager dem i de daglige rutineprægede aktiviteter såsom borddækning, oprydning efter frokost, holder bordskik, venter på tur, påklædning osv.

Kommunikation er vigtigt, for at fremme børnenes oplevelse af at være medspiller i deres egen liv og har indflydelse på deres valg (demokrati), hvor børnene inddrages i dialog f.eks. under frokost, i garderoben mens de voksne guider det i påklædning, på tur osv. De voksne skaber de rammer børnene kan argere i uanset kultur, alder, køn og baggrund. Vi tager børnenes initiativ alvorligt, og får det italesat således, at hvert barn oplever at blive set og hørt. Med de 6 læreplanstemaer i fokus forsøger vi at runde det hele barn og dets udvikling.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

Vi møder alle børn med positive forventninger i barnets nærmeste udviklingszone. Vi bestræber os på, at alle børn på alle niveauer bliver set og anerkendt, og vi tager hensyn til forskellige interesser, når vi tilrettelægger aktiviteter for og med børnene.

Vi fastholder højtider og traditioner, og udviser selv engagement for disse. Alle bliver opfordret til at deltage ud fra deres forskellige forudsætninger.

Eksempler på dannelse og børneperspektiv i praksis:

- Turtagning – f.eks. håndvask eller i garderobe. Læren om at vente på tur og udsætte behov, f.eks. når der skal hentes rullebord, og ét udvalgt barn hjælper med dette.
- Vi har en sangkuffert til samling, hvor der vælges en konkret for en sang. Alle børn kan deltage, og alle børn bliver således inddraget.
- Holde i hånd på tur.
- Introduktion til eventyr ved samling, fx De tre Bukkebruse og Rødhætte.

Vi anerkender børns underen, og uddyber deres nysgerrighed. Vi følger deres udspil.

Børnehaven

Dannelse: Børnene bliver dannet ved at se på os voksne, - vores integreret anerkendende/respektfulde måde at tilgå børnene på. Vi guider dem i at tage hensyn til hinanden, ved at sige undskyld, når de driller hinanden, og vi opfordrer dem til at hjælpe hinanden f.eks. de store hjælper de små i garderoben. De tager hensyn til hinanden, når vi står og venter på turtagning til wc. m.m.

Vi ser, forstår dem og lige så vigtig er at de ser voksne rollemodeller- vores respektfulde/anerkendende og rummelige måde, at vi voksne kommunikerer/tilgår hinanden på.

Børneperspektiv: Generelt, men specielt til samling, og når vi skal på tur, er vi fokuseret på, at spørge børnene, hvad de finder interessant. Hvad optager børnene? Vi spørger dem, hvad man kunne lave til samling, og hvad de kan lide, og hvor de finder det interessant, at gå hen på vores ture.

Skovbørnehaven

Det er vigtigt for os, at børnene har en social, inkluderende adfærd over for hinanden og har en behagelig omgangstone, at børnene har øje for hinanden og hinandens dagsform.

Vi har stort fokus på, at vores atmosfære er rummelig, imødekommende og kærlig, samt at vores børnehave er gennemsyret af en social, inkluderende adfærd. Dette vil vi gerne formidle videre til børnene, ved at hjælpe dem med at øve sig på rummeligheden. Vi snakker meget med børnene om, at der er plads til alle i vores børnehave, og vi inddrager børnene i, hvordan man kan være en god kammerat og passe godt på hinanden, så alle har det godt og er glade for at være her. I praksis hjælper vi børnene med at øve sig på rummeligheden, ved at give dem redskaber til at inddrage hinanden i legen, samt have fokus på oplevelsen af, hvordan de forskellige børn med forskellige behov og forudsætninger kan bidrage positivt til legen.

Leg

Hvad siger loven?

” Legen har værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.” (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 18).

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Legen er gennemgående del af børns hverdag. Vi ser legen som værende betydningsfuld for børns generelle trivsel, læring og udvikling. I legen udvikler børnene sprog, sociale kompetencer, identitet osv. I pædagogiske legeaktiviteter lærer det enkelte barn, at fællesskab har stor betydning for alle. I legen bearbejder børnene deres oplevelser (for nogle børn kan det være nogle svære oplevelser, for andre hverdags oplevelser) som far, mor, børn, købmand, politi og røver osv.

Vi respekterer og anerkender børns spontane og selvorganiserede leg. Vi er opmærksomme på at guide de børn, som kan have svært ved at komme med i en leg, eller komme videre i legen. For

nogle børn er det nødvendigt, at personalet rammesætter leg ud fra alder, udviklingsniveau, relationer og interesser således at det enkelte barn får en oplevelse af, at være en betydningsfuld del af legen, og dermed udvikler selvværd og tør mere. Vi rammesætter pædagogiske legeaktiviteter som f.eks. legeklub, hvor den voksne deltager i legen samt fungerende som legeguider for børnene.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

Vi leger alle dage både ude og inde, og det meste af vores dag bærer præg af leg. Her er både plads til fri leg og voksenstyret leg. Vi har legegrupper 1-2 gange om ugen, hvor den voksne igangsætter noget forberedt, og guider børnene i legen, hvis der er behov for det. Vi har her fokus på sociale relationer og forbedring af legerelationer.

Eksempler på anden voksenstyret leg i praksis:

- Turtagning ved rutsjebane
- Tegne med kridt ude
- Male/tegne/lime inde
- Kaste bold til hinanden

Vores morgener og eftermiddage er oplagt til den frie leg. Den voksne er stadig aktiv, dog som den observerende part. Den voksne kan guide og hjælpe ved konflikter eller komme med idéer til legen, så den nemmere kan fortsætte.

Børnehaven

Legen antager forskellig karakter, alt efter om man er i skoven med sin lille gruppe på 19 børn eller ude på legepladsen med hele institutionen, og det påvirker også den rolle, vi som voksne indtager over for børnene og legen.

Når vi tage på tur med børnene, spørger børnene tit, hvor vi skal hen, eller hvad vi skal lave i skoven. Vi kan sagtens udstikke en kurs og sige, at vi skal lede efter forårstegn eller fuglespor, men vi er i vores samtaler med børnene og på turen derover hele tiden åbne for deres perspektiver, at vi sagtens kan lege undervejs, eller droppe de der forårstegn og så bare lege, at vi er ræveunger, der har gemt sig i en hule. Nogle af børnene efterspørger klassiske fælleslege eller sanglege som gemmeleg eller bro bro brille, som vi eller deres ældre søskende har lært dem, og det er en fin måde at få mange med i legen, eller bare til at sparke legen i gang, så alle kan være med. Ofte kan man lege tre eller fire runder, og så er de klar til at lege egne lege.

Vi står som voksen klar på sidelinjen til at hjælpe de børn, der af den ene eller anden grund har svært ved at komme ind i legen. I vores hus må man nemlig gerne sige nej, når nogen spørger, om de må lege med; dels er det vigtigt at kunne tackle den afvisning, dels er det vigtigt, at lære at sige nej på en ordentlig måde, så man ikke unødigt sårer den afviste. Den voksne guider de børn, der har det svært ved fx at gå i gang med en leg med andre børn, og ja, voksne kan godt finde ud af at lege! Vi skal ikke nødvendigvis lege på samme måde som børn, men vi kan starte en sjov historie sammen med barnet, vi kan tænke kreativt og vejlede barnet til, hvordan det så kan komme ind i

legen sammen med de børn, det gerne vil lege med. Ofte sker der det, at de andre børn bliver interesserede, når de voksne går i gang med at lege, og så vil de også gerne være med.

Hjemme i børnehaven, inde som ude, kan det være sværere at fordybe sig i legen, fordi man er ansvarlig for, eller skal holde øje med flere børn, der bevæger sig rundt i institutionen. Men når muligheden byder sig - når der er kolleger, der tager tjansen på toilettet - for at man bare kan sætte sig ned og være til stede, er der rig mulighed for at støtte op omkring børnenes leg. Nogle har måske brug for at sidde lidt og hygge, mens de savner mor, eller fortæller om deres nye cykel, indtil de er klar til at lege. Børn har også brug for at blive inspireret til nye lege, og voksne kan i legen fylde masser af nye ord og fjollede begreber på børnene. Vi skal være tilpas forstyrrende, samtidig med at vi tilbyder en omsorgsfuld favn.

For de børn, der har ekstra svært ved at fungere i børnefællesskaberne, etableres legeklubber, hvor enkelte børn sammen med en voksen har et rum for sig selv, og den voksne styrer legens form og indhold.

Skoven

I vores hverdag er leg så vigtigt, at vi vil gøre alt, hvad vi kan for at undgå at afbryde en god leg. Leg er livsvigtig, og legen omkranser alt, hvad børnene har brug for at lære. For os er leg vigtig for den sociale forståelse børnene imellem og deres opfattelse og forståelse af verden. Det er vigtigt at støtte op om legen, at se og forstå børnenes intentioner, hjælpe med god rammesætning og udvikling af legen, men også at vide, hvornår man ikke skal blande sig i en god leg. Vi ser det som en vigtig opgave, at vi som voksne understøtter legen i form af rammesætning og input. Vi er garanter for, at alle oplever gode legerelationer, at mobning ikke har gang på jord, og at alle føler sig som en del af fællesskabet.

Læring

Hvad siger loven?

"Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse." (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 18).

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner:

Vores tilgang til børns læring er, at børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at stille spørgsmål og undre sig, ved at blive mødt af de voksne, der stiller spørgsmål og udfordrer, ved at eksperimentere med materialer, ved at gøre opdagelser i deres hverdag mm. Læring sker gennem leg, kommunikation og sociale interaktioner. Det er vigtigt at børnene føler sig trygge, og har gode relationer til de andre børn og voksne i institutionen. Derfor gør vi meget ud af i barnets opstart hos os, at barnet og forældrene hurtigt føler sig trygge, og at de får en god start. Vi justerer os til

barnets niveau (NUZO) i læringsprocesser og læringsituationer. Løbende er vi i dialog med forældrene om deres barns trivsel, læring og udvikling.

Vi forsøger at skabe rammer for børns læring ved at etablere læringsmiljøer både ude og inde, hvor børnene har mulighed for at lære i forskellige fællesskaber.

I vores årshjul prøver vi at have balance mellem tradition og nye temaer, således at børnene bliver præsenteret for genkendelige traditioner og noget nyt, således at der sker en vekselvirkning mellem det genkendelige og det nye.

I vores daglige pædagogiske praksis prøver vi at have balance i voksens planlagte aktiviteter (som samling, tur, sprogklub, legeklub...), rutinesituationer (som frokost, håndvask, garderoben, oprydning...), børneinitierede lege og vokseninitierede lege.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

Vi har fokus på læring via vores ugeplan – kreadag, tumledag, sprogdag og turdag.

Vi laver vores legeplads til et æstetisk læringsmiljø, ved at lave kreative ting, som vi hænger op på stakittet og i vores træer. Vi har fokus på sprog som fx farver og former, når vi tegner med kridt. På turdagene snakker vi om, hvad vi ser på vores tur fx i skoven. Vi omtaler, hvad vi kan høre, og hvad vi kan se.

Vi har faste og planlagte rutiner, som styrker dem i en læring, i at hjælpe hinanden og være en del af et fælleskab. Det kan være at man sætter sine egne sko på sit rum, og sætter sin madpakke på rullebordet. Det er samtidig også fælles oprydning.

Børnehaven

Institutionen vægter processerne højt, hvor pædagogerne følger børnenes udvikling og proces inden for interesseområder og inputs fra børnene. Institutionen har en overbevisning om, børnene lærer ved at deltage i en læringsproces, der er præget af børnenes egne interesseområder.

Skoven

For os er ro/fordybelse og tid centralt i forhold til læring og udvikling af fantasi og kreativitet. Vores grundlag for naturforståelse bunder i respekt for alt levende, som breder sig til den generelle dannelsesproces. Det er vigtigt for os, at vi ser børnene og deres individuelle forståelsesniveau i konkrete læringsituationer.

Børnefællesskaber.

Hvad siger loven?

"Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i

dagtilbuddet.” (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 21).

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

I forår 2019 har vi udarbejdet en handleplan for arbejdet med inklusion i dagtilbuddet Krible Krable Huset og Skovbørnehaven.

Odder kommune har i ”handleplanen for udvikling af inkluderende fællesskaber i Odder kommune” beskrevet følgende formål med arbejdet.

”I odder kommune har alle børn og unge mulighed for at udvikle positivt selvværd og udfordres i de miljøer de indgår i. Samtidig skal børn og unge opleve værdien af at bidrage til og være en del af fællesskabet”

Den måde, vi i vores dagtilbud arbejder med for at opnå dette formål, kan deles op i 3 indsatser.

- Generel indsats som omhandler arbejdet med alle børn.
- Kollektiv indsats der omhandler arbejdet med grupper af børn.
- Individuel indsats, der omhandler arbejdet med det enkelte barn

Det er grundlæggende for vores arbejde, at det enkelte barn skal have oplevelse og følelse af at høre til i forskellige fællesskaber. Vi arbejder på at skabe rammer for forskellige børnefællesskaber, hvor det enkelte barn får sin stemme med. Den voksne guider børnene til at give plads og lytte, så det enkelte barn er en del af den demokratiske proces. Vi har fokus på mange forskellige udviklingsområder, hvorunder fællesskabet altid er vigtigt. Alle skal have mulighed for at være med, og der skal være plads til alle.

(Læs vedlagt Handleplan for arbejdet med inklusion i dagtilbuddet Krible Krable Huset og Skovbørnehaven.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

Vi har fælles samling inden frugt. Her har vi fokus på sang og fælleskab. Vi spørger altid ind til, hvilke børn der mangler, og i vores 1. sang synger vi ”hej og goddag” til hvert enkelt barn, så de føler sig som en del af et fælleskab, og føler sig set.

Vi har fokus på at etablere venskaber, ved at samle de ældste og de mindste til aktiviteter, ture ud af huset og besøg i børnehaven, når de nærmer sig det nye eventyr.

Børnehaven

I institutionen arbejder vi med ICDP og møder børnene i øjenhøjde. Institutionen følger barnets initiativ, hvor funktionsopdelingen netop giver børnene frihed og ret til selv at præge sin hverdag. Der er plads til forskellighed og respekt for forskellighed i institutionen.

Skoven

I børnefællesskabet lægger vi vægt på, at børnene har respekt for hinandens forskelligheder og behandler hinanden med omsorg og indlevelse.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvad siger loven?

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger." (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 3 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 22).

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Vi er opmærksomt på at Læreplan fra 2004 havde fokus på planlagt aktiviteter og krav om dokumentation. Der var opdeling af kerneopgaver og praktiske opgaver samt fokus på dokumentation. I den styrkede pædagogiske læreplan er der krav om, at det pædagogiske læringsmiljø skal være til stede hele dagen. Vi får italesat og praktiseret at læring finder sted hele dagen i vekselvirkning mellem følgende:

- Planlagte vokseninitierede aktiviteter
- Spontane aktiviteter
- Børneinitierede aktiviteter
- Daglige rutiner

I planlagte vokseninitierede aktiviteter som samling, tur mm. overvejer de voksne, hvad de gerne vil lære børnene, og hvordan skal en samling skal foregå, således at alle børn kan deltage og få oplevelse af at kunne bidrage til samlingen, at de bliver hørt og set, og at de er en del af fællesskabet. Når gruppen bliver for stor, deles gruppen i to mindre grupper, så der i en samling kan være plads til de børn, der har brug for at være i en mindre enhed.

Der skal være plads til spontane aktiviteter og børns egen initiativ til lege og aktiviteter.

Rutinerne er vigtigt i børns læring. De faste rutiner er øvelsesrum for børns læring. I de rutineprægede aktiviteter har den voksen mulighed for at få fokus på de små samspil, og på den dialog den voksen kan have med det enkelte barn f.eks. ved bleskift, i garderoben m.m.

Vi forsøger i personalesammensætninger i den enkelte gruppe at uddannelsesbaggrund, kompetencer, egenskaber mm. supplerer hinanden. Når vi sammensætter børnegrupper, prøver vi så vidt muligt, at skabe balance mellem drenge og piger, alder, kompetencer og udviklingsniveauer. Fysiske rammer spiller en stor rolle for børns udfoldelse, læring og udvikling. Vi arbejder på at etablere læringsmiljøer med plads til børns initiativ og perspektiv.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i:

Vuggestuen

Vi har sproggrupper og legegrupper med fokus på sprog, relationer og sociale kompetencer. Herudover har vi altid for øje at sprogstimulerer børnene ved at følge deres interesse og uddybe og

forklare. Puslesituationer er oplagte, til at have den tætte kontakt til det lille barn, og her kan der snakkes og pludres.

Vi har også en motorikdag, hvor vi er i tumlerummet, her med fokus på den kropslige læring. Vi har stort fokus på selvhjulpenhed i vuggestuen, så børnene bliver klar til børnehaven. Fx i garderoben og ved måltiderne. De lærer at bruge toilettet, og selv at vaske hænder, smide kluden til vask, sætte madkassen på rullebordet etc.

Vi har også en ugentlig turdag, hvor vi gerne vil i skoven med børnene med større fokus på natur. Vi finder også små insekter mv. på vores egen legeplads.

Børnehaven

Vi er fleksible ved at variere læringsmiljøet, til den målrettede læring. Vores måde at sidde på til spisning, og hvordan børnene hjælper til ved spisesituationen. Hvordan vi er sammen med børnene i garderoben, på ture og på legepladsen. Læring om vejret, månederne (vores planche, hvor vi sætter vejrbilleder på), hvordan er vejret i dag? og hvad skal vi have på ude på legepladsen? Hænger billeder op, som børnene kan kigge på og snakke om i institutionen.

Skoven

I en tryk, glad og imødekommende atmosfære udvikles gode lege, som afstedkommer god læring. Vores voksenstrukturerede læring foregår hovedsageligt om formiddagen, da vi har erfaring for, at børnene trættes, og har brug for ro, fred, flow, fordybelse og små pauser fra fællesskabet senere på dagen.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvad siger loven?

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring." (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 6 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 24).

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Det er vigtigt med klar og tydelig information og forventningsafstemning personale og forældre imellem, og for at samarbejdet kan fungere godt.

Vi har stor mangfoldighed i vores forældrekreds, og det gør at vi differentierer forældrearbejdet. Nogle forældre kan profitere af skrevne materialer, og andre er der behov for at gå i mere daglig dialog om børnenes trivsel og læring. Generelt vil vi gerne opprioritere vores visualisering, af hvad der sker i dagtilbuddet, så forældrene naturligt kan gå i dialog med børnene omkring, det der har fyldt i deres hverdag.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i:

Vuggestuen

Vi holder forældremøder årligt.

Vi har flere sociale arrangementer som fx sommerfest, høstfest sammen med bedsteforældrene og julehygge. Alt dette for at skabe godt samarbejde og gode relationer mellem forældre, børn og personale.

Vi tilbyder opstartssamtaler samt når børnene har gået her i 3 måneder, og vi er ellers klar til at holde samtaler løbende.

I vores daglige kontakt med forældrene i aflevering og hente situationer har vi stor fokus på at fortælle om barnets dagligdag, og vi giver gode fortællinger om barnet.

Vuggestuen har udarbejdet deres egen velkomstfolder, så forældrene får en fornemmelse af livet i vuggestuen

Børnehaven

Institutionen tager en opstartssamtale med forældre, tager samtale med forældre ved behov, og der er en skoleparathedssamtale. Grupperne melder til forældrene ugentligt, hvad grupperne arbejder med, så forældre har mulighed, for at spørge ind til og tale med børnene om deres hverdag.

Dette vil vi gerne supplere med visuelle virkemidler:

Stor velkomsttavle hvor børn og forældre kan orientere sig om, hvilke funktionsrum der er åbne, og hvem der bemander dem

Tavler på de enkelte funktionsrum, hvor man med billeder / piktogrammer kan se, hvad der har været gang i i rummet

Billeder i AULA (vores kommunikationssystem med forældrene) der viser både aktiviteter og hverdagsituationer

Når vi arbejder med temaer er det vigtigt, at få forældrene orienteret og inddraget.

Der afholdes forskellige sociale arrangementer for forældre og børn. Sommerfest, bedsteforældredag, luciaoptog, og et årligt forældremøde.

Der er snak om i bestyrelsen, at lave forskellige sociale arrangementer så de enkelte forældre lærer hinanden bedre at kende i deres familiegupper (fællesspisning, diskoaften, skovtur mm)

Vi skal blive bedre til at formidle børnenes daglig læring til forældrene.

Læring foregår hele dagen.

Institutionen vil gerne finde en måde at samarbejde med forældre om læring i børnehaven, der kan fungere bedre. Vi ønsker bedre at kunne formulere, hvilken læring der findes i lege og hverdagsaktiviteter.

Odder kommune har sprog skemaer over, hvad børnene skal kunne i forhold til sin alder, der med fordel kunne gives til forældrene. Vi henviser også ofte til kommunens sprog og literacy-handleplan, der indeholder megen viden og mange forslag til sprogstimuleringsaktiviteter.

Der er udarbejdet en meget omfattende velkomstfolder fra børnehaven.

Skoven

Barnet begynder sin børnehavetid med en langsom indkøring, hvor forældrenes behov tilgodeses i stor grad. Derefter har vi opstartssamtale efter ca. 5 mdr. og en samtale inden skolestart, men samtaler kan altid arrangeres derimellem. Det er uhyre vigtigt for os, at lytte til forældrene, da det er dem, der kender deres barn bedst, og vi i denne sammenhæng kan lære rigtig meget om barnet. Vi har flere arrangementer i løbet af året, bl.a. fællesspisning, bedsteforældredag, luciaoptog, lanternefest og skolebørns afslutning, hvor vi kan komme tættere på hinanden, både personale, børn og forældre imellem.

Vi støtter forældre og børn i at lave legeaftaler, hvor vi kan se, at det er hensigtsmæssigt, så barnets sociale liv udvides og udvikles. Man kan ikke lære noget, hvis man ikke er i trivsel, og trivsel afhænger i høj grad af kvaliteten af samarbejdet mellem personale og forældre.

Børn i udsatte positioner

Hvad siger loven?

” Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

(Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 5 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 26).

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

At arbejde med børn i udsatte positioner handler i højst grad også om, at have fokus på fællesskaber og skaber rammer og struktur for at alle børn lære, trives, dannes og udvikles sig.

I forår 2019 har vi udarbejdet en handleplan for arbejdet med inklusion i dagtilbuddet Krible Krable Huset og Skovbørnehaven.

Odder kommune har i ”handleplanen for udvikling af inkluderende fællesskaber i Odder kommune” beskrevet følgende formål med arbejdet.

”I odder kommune har alle børn og unge mulighed for at udvikle positivt selvværd og udfordres i de miljøer de indgår i. Samtidig skal børn og unge opleve værdien af at bidrage til og være en del af fællesskabet”

Den måde, vi i vores dagtilbud arbejder med for at opnå dette formål, kan deles op i 3 indsatser.

- Generel indsats som omhandler arbejdet alle børn.
- Kollektiv indsats der omhandler arbejdet med grupper af børn.
- Individuel indsats, der omhandler arbejdet med det enkelte barn

I samråd med forældrene arbejder vi tværfaglig med psykolog, talepædagog, medarbejder for tidlige indsatser, sundhedsplejersker, pædagogiske vejledningskorps m.m. for at fremme alle børns trivsel, læring og udvikling.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

Vi har øje på alle børns i gruppens trivsel og ved ugentlige stuemøder, drøfter vi eventuelle bekymringer sammen. Vi er gode til at bruge hinanden til sparring, og vi inddrager ledelsen ved bekymringer for et barns trivsel. Vi fører evt. logbog over barnets problematikker.

Vi har fokus på det gode forældresamarbejde, så vi kan samarbejde med forældrene på en tillidsvækkende og gennemsigtig måde.

Vi søger for, at barnet i løbet af vuggestuedagen får positiv voksenkontakt og eventuelt ekstra støtte, i det der nu må være problematikken. Vi giver evt. barnet mulighed for at trække sig fra det store fællesskab, så det fx får en hyggestund inde med færre børn, frem for at være ude med den store flok.

Vi møder altid alle børn med positive forventninger.

Børnehaven

Vi deler vores arbejde op i forebyggende indsats og fokuserende indsats:

Forebyggende indsats handler om, at opdage de udfordringer, barnet står i og inddrage primærpædagog, forældrene og ressourcepersoner omkring barnet for at arbejde forebyggende med barnet.

Primær pædagog: Det er først og fremmest primærpædagog, der skal have øje for sine primærbørns generelle trivsel og udvikling. Primærpædagogen samarbejder med forældrene, motorikvejleder, sprogpædagoger og ledelsen for at få den viden og opmærksomhed, der skal til for at fremme det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forældresamarbejde er vigtigt for vi kan lykkes med indsatserne. Vi tilstræber at inddrage forældrene i handleplan: vejledning, rådgivning og i samråd med forældrene omkring indsatserne. Udgangspunktet er at forældrene er ekspert i deres børn.

Sansemotorisk udvikling: Vores motorikvejleder observerer og tester de nye børn, for at sikre os at alt er som det skal være. Hvis der er motoriske udfordringer ved et barn, udarbejder motorikvejlederen en handleplan for, hvordan indsatser skal gå i gang i samarbejde med forældrene og primærpædagogen.

Sprog: Vi arbejder fokuserende med sprog i mindre grupper. Sprogindsatserne skal også indgå i læringsmiljøet, der hvor det giver mening for barnet. Der er to sprogpædagoger i vores dagtilbud. Vi tilbyder sprogklub til de børn med ekstra behov for sproglig udvikling samt legeklub, hvor en lille gruppe børn får ekstra støtte og vejledning i legen, og hvor det sociale kompetence bliver italesat.

Fokuserende indsats: skaber rammer for det enkelte barns trives og læres. Vi danner små børnefællesskaber ud fra udviklingsmæssig vurdering, så der er plads til at barnet kan være med og deltage. Dette arbejder tager udgangspunkt NUSO og ICDP- principper. Det vil sige at vi tager højde for sammensætning af børnegruppen ift. udvikling, ressourcer, interesser osv.

Børne i udsatte positioner arbejder vi ofte med i mindre grupper, hvor forudsætning og niveau er det samme, så de kan have mulighed og plads for at formulere sig. Den voksen skaber rammer for kommunikation, sådan at de sproglige svage børn, kan byde ind med noget og vokse af det. Dette understøtter også alsidig personlig udvikling, livsduelighed og deltagelseskompetence.

De er vigtigt at indsatser skal være en del af læringsmiljø og læring hele dagen, dog skal disse børn have muligheder for at øve sig ekstra på de udfordringer, der kan være svære, således at de kan deltage og være en del af de store børnefællesskaber. Vi er dog opmærksomme på, at ikke alle børn kan deltage i de helt store fællesskaber pga. for mange forstyrrelser f.eks. lydniveau, mange børn og voksne på det samme sted osv.

Vi arbejder med piktogram, visualisering af aktiviteter, fastlagte pauser i løbet af dagen, ramme-sætning af leg og aktiviteter for børn i udsatte positioner. Vi tilføjer et ekstra personale til den respektive gruppe, hvor primærpædagog kan arbejde målrettet med barnet/børnegruppen ud fra en handleplan fra kompetencehjulets system og/eller fokuspunkt i Hjernen og Hjertet.

Skoven

Grundet vores meget lille hus med ringe plads til afskærmning og særlige foranstaltninger, - og grundet vores meget ustrukturerede legeplads, som grænser op til skoven, og hvor der intet hegn findes, har vi ikke mulighed for at tilbyde børn med særlige vanskeligheder (særligt autisme) optimale udviklingsvilkår. Vi har børn, der diagnosticeres med ADHD, men også disse børn giver tydeligt udtryk for, at mangle den struktur, der skal til for at tilgodese barnets behov. Derfor har vi generelt ikke mange børn i udsatte positioner i Skovbørnehaven.

Sammenhæng til børnehaveklassen/Tidlig SFO

Hvad siger loven?

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen." (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 5 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 27).

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

I Odder Kommunen sker overgangen til skolen gennem tidlig-sfo. Børnene starter i tidlig-sfo den 1. april og starter i børnehaveklasse i august, når skoleåret starter. Vi er bevidste om, at etablere læringsmiljøer, der tager højde for at give børnene positive erfaringer med børnefællesskaber og tager initiativ til at indgå i nye relationer. Derudover arbejder vi med fordybelse, spirer børnene nysgerrighed over for tal og bogstaver, tør møde nye udfordringer og at være vedholdende. Vores motto er "Det bedste man kan gøre, er at øve sig".

Inden børnenes opstart i tidlig-sfo afholder vi overleveringsmøder, hvor vi formidler vores viden og erfaringer omkring det enkelte barn til de kommende voksne, således at der kan skabe trygge rammer for det enkelte fra starten.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

Dette punkt er ikke aktuelt for vuggestuen.

Børnehaven

Det vigtigste, vi kan give børnehavebørnene med i skole, er sociale færdigheder: evnen og lysten til at indgå i et fællesskab, hvor der er plads til forskelligheder, hvor man kan opdage nye relationer. Når vi spørger skolerne, efterspørger de ikke faglige kvalifikationer, men praktisk selvhjulpenhed, sociale og følelsesmæssige kompetencer: at kunne udsætte egne behov, vente på tur, lytte til andre og sætte ord på egne følelser.

Det er samtidig en børnegruppe, der er enormt nysgerrige på skolelivet, og som gerne vil lære tal og bogstaver, så det kan være en balancegang at være bogorm/bænkebidder. Rent praktisk samler vi jo den ældste årgang i en familiegruppe uden alle de yngste, så de aldersmæssigt er på niveau. Man kan gå længere ture med denne gruppe, opøve en vis opmærksomhed og lave nogle andre aktiviteter med dem, men det skal altid tage udgangspunkt i deres initiativer og interesser, så man indfanger deres opmærksomhed.

At være bogorm/bænkebidder handler også om noget så enkelt, som at tale pænt til hinanden, at kunne aflæse hinandens humør, og komme godt ind og ud af legene med hinanden. Det er jo i virkeligheden ting, man øver sig på gennem hele børnehavelivet, men som bogorm/bænkebidder kan man pludselig sætte ord på og endda reflektere over, at det betyder noget, hvordan vi behandler hinanden.

Skoven

Vi laver strukturerede aktiviteter for de kommende skolebørn, hvor dialog og samtaler omkring det kommende kapitel i børnenes liv fylder rigtig meget.

Vi lægger vægt på det sociale fællesskab børnene imellem, samt forståelsen af vigtigheden af, hvordan man møder et andet menneske. Af redskaber til dette udvikler vi børnenes empati med bl.a. børnemassage og trin for trin aktiviteter, og vi øver børnene i at have samlet opmærksomhed omkring et emne, samt individuelle opgaver. Vi øver børnene i at være robuste, både rent fysisk med lange gåture, samt forskellige daglige opgaver, ansvar og krav i forhold til alder og udviklingstrin.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvad siger loven?

” Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

(Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 6 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 29).

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Vi vil gerne udvide vores samarbejde med lokalsamfundet mere end hvad vi gør i dag. Det er vores ønske at børnene lærer på tværs af kultur, alder, profession osv. I de sammenhæng får vi styrket traditioner, kulturelle oplevelser mm.

Vi samarbejder med Ålykkecentret, Odder Biblioteket, Kirke, Rudehøj Efterskole, Odder bys museum, Naturvejleder, Odder Brandstation m.m.

Det er vores ønske at børnene oplever naturen og landbrug på tæt hold samt lærer om dyreliv, hvor mad kommer fra osv.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

Vi bruger lokalsamfundet flere gange om ugen. Vi er bl.a. tit på gåture rundt i vores lokale skov, rundt i bylivet og nede på Odder torv. Der er der både trampoliner, springvand og andre kulturelle og sjove legepladser.

De ældste børn i vuggestuen har deltaget i Musik på tværs i Ålykkecentrets Daghem. De har sunget og hygget sammen med de ældre. Det er en hyggelig og givende tradition, som både gavner de ældre og de mindste.

Vi er også på biblioteket både for at låne bøger mm. men også deltage i de kulturelle tilbud, som f.eks. teater.

Børnehaven

I forbindelse med vores årlige tema Høst, har vi samarbejdet med Fru Møller Mølleri. Vi besøger hendes bondegård, for at se hvordan korn bliver malet til mel, grisestald med gris, der går i det fri, køer, kornmarken osv. Desuden besøger vi den moderne landbrug, lige uden for Odder med de store børn. Der kan børnene opleve køer bliver malket af de moderne malkemaskiner, smager frisk mælk og snakker lidt med køerne.

I mange år har vi samarbejdet med Odder maskinstation. Vi låner en traktor hver år i forbindelse med høst. Børnene får lov at sidde i traktoren, lærer om forskellige deler på traktor osv.

Vi besøger Odder Brandstation, hvor en brandmand viser børnene rundt, og fortæller om udstyret samt de sejre brandbiler. Vigtigst af det hele er, at børnene fik fortalt om hvordan de skal argere, hvis der opstår brand.

Vores kommende skolebørn går Lucia for de ældre på Plejecenteret Bronzesaldersvej og i året pga. corona har børnene gået Lucia ude på udenoms arealet på Skovbakkehjemmet, så de ældre kan se dem fra deres vinduer eller fra opholdsstuen.

Skoven

Vi læser mange bøger om, hvad man kan blive, når man bliver stor, og har lange dialoger omkring forskellige erhverv. Vi besøger vores nærområde, byens liv, biblioteket, kirken og deltager så vidt muligt i kulturelle arrangementer for børn. Vi er jævnligt i kontakt med Odder kommunes naturvejleder, arrangerer ture mm. Vi udnytter vores forældres kompetencer og andre kollegaers viden og ideer. Et par gange om året tager vi på bustur til strand og skov i nærheden.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvad siger loven?

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.” (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 7 - Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 30).

Dagtilbuddets overvejelser og refleksioner

Overordnede set arbejder vi med at give børnene mulighed og plads til at udfolde sig alt efter hvilken fysiske rammer, vi har for børnene i vores tre afdelinger. Både ude og inde prøver vi at indrette os således, at der er plads til stille aktiviteter fra kreative hjørne til den store fysiske udfoldelse som gynges, klatrestativ/kravler op og ned ad skrænter.

Vores pædagogiske tilgang (ICDP) afspejler vores måde, at møde det enkelte barn på. Vi viser positive følelser over for barnet, justerer os selv i forhold til barnet og følger dets initiativ, og taler med barnet om det, det er optaget af. Positive samspil og de gode relationer mellem de voksne og børnene, og mellem børnene har store fokus i vores arbejde. Det er vigtigt at det enkelte barn oplever at blive hørt og set, samt være en del af de forskellige fællesskaber.

Løbende arbejder vi på at skabe læringsmiljøer, der fremmer børnenes lyst til både stille og vilde lege, til at bevæge sig, til at udfolde sig og fordybe sig.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

Æstetik: Vi har plantekasser med blomster og krydderurter på vores legeplads. Det giver et æstetisk læringsmiljø på vores legeplads for børnene.

Vi har mange kreaudstillinger, hvor børnene kan se deres kreative kreationer og give dem både ejerskab og glæde i hverdagen, ved at se dem. Vi giver dem ugentlig mulighed for, at de kan udtrykke sig æstetisk.

Fysisk: Vi har stige til krybberne, så børnene selv kravler op. Skamler til puslebordene. Bløde madrasser. og BOBLES på stuerne som de kan tumle på. Hver torsdag er vi samtidig i Tumleren i børnehaven.

Psykisk: Vi har en anerkendende pædagogik, vi er opdelt i små grupper og vi har fokus på støj.

Børnehaven

Både inde og ude indberetter vi læringsmiljøer, der inviterer børnene til at udfolde sig. På legepladsen har vi etableret plantekasser og legehuse, der giver børnene mulighed for at lege stille lege i afgrænsede uforstyrrede rum. Vi har kolbøttestænger, klatrestativ og gyngerne til den store fysiske udfoldelse. Vores cykelbanen giver børnene mulighed for at koordinere deres krop og lære om "trafikregel" mm.

Indenfor giver vores funktionsopdeling børnene mulighed for at udfolde sig inden for konstruktionslege, rollelege, kreative værksteder, spil og fysiske udfoldelse i Tumleren, udforske sanserne i køkkenet.

Vi arbejder med visualisering af de mulige aktiviteter samt tydelige afmærkninger af legezoner. Hver funktionsrum er udstyret med klikrammer i børnehøjde. I rammerne er der billeder af de aktuelle emner/temaer vi arbejder med.

Skoven

Det er vigtigt for os, at rammerne omkring børnene er inspirerende og indbyder til leg. Da vi har et meget lille hus, er vores inde aktiviteter begrænsede til morgen og eftermiddag, samt til mindre grupper af børn med evt. voksenstrukturerede aktiviteter. Vi prioriterer at hygge, hjemlig atmosfære og tryghed kommer først frem for nyt materiel.

Vi har bløde tæpper på gulvet, da vi næsten hver dag efter madpakkerne ca. 20 minutter har tøffe-tid. Her ligger børnene på tæpperne og lytter til historier eller stille musik med et tæppe over sig. Det giver børnene ro i hjerne og krop og overskud til resten af dagen. Vi nusser børnene imens, så de oplever nærhed og omsorg.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse, inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Følgende er de seks læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

"Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Det altafgørende i forhold til barnets alsidige personlige udvikling er den måde vi møder barnet på, og helt centralt står vores brug af ICDP.

Det handler om, at de voksne viser positive følelser over for barnet, justerer sig selv i forhold til barnet og følger dets initiativ, og taler med barnet om det, det er optage af.

Barnet skal anerkendes, som den person barnet er, og hjælpes til at blive i stand til at fokusere sin opmærksomhed sammen med personalet på fælles oplevelser af ting i omgivelserne. Ved beskrivelse af disse fællesoplevelser med følelse og entusiasme, og ved at uddybe og give forklaringer, bliver oplevelserne meningsfulde for barnet.

Ved at vejlede barnet, vise det positive alternativer og planlægge sammen med barnet, hjælper vi barnet, til at blive bedre til at kontrollere sig selv og dets handlinger.

Igennem ICDP forsøger vi målrettet at understøtte børnenes selvværd, ved at tage udgangspunkt i børnene og deres følelser.

Alle pædagoger i Odder kommune gennemgår en ICDP-uddannelse, så grundstenen til et godt læringsmiljø er lagt her.

Det handler om en forståelse fra de voksnes side af, at børn ikke skal kategoriseres og puttes ned i kasser. De skal have lov til at være sære, skæve, langsomme, og alt muligt andet. Det er vores pligt at se dem og understøtte dem i deres udvikling til deres nærmeste udviklingszone (NUZO). Vi skal som voksne engagere os i dem, drage omsorg og forstyrre dem, både individuelt og i grupper, så de tør spejle sig i os og hinanden, og så de kan lære af hinanden, og det at lege sammen, og blive nysgerrige på sig selv og hinanden.

Da meget af den alsidige personlige udvikling sker i relationerne mellem børn og voksne, kan det være svært at skille dette læreplanstema fra det sociale læreplanstema. De 2 temaer er gensidigt afhængige af hinanden.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

- Vi har samling med sang, hvor vi har fokus på hvilke børn, som er til stede, og hvem vi mangler. De har mulighed for at vælge en sang, og vi giver dem dermed en stemme i hverdagen. Vi skaber fællesskab og medbestemmelse.
- Vi lader børnene hjælpe så meget som muligt i løbet af dagen, sådan at vi styrker deres selvbillede, og udvikling.
- Vi anerkender deres følelser, når de er kede af det, triste, begejstret over oplevelser mm.

Børnehaven

- Vores funktionsopdelte ramme skaber muligheder for børnene, således at de kan følge deres egne initiativer, i forhold til, hvilke aktiviteter og legesager de har lyst til at fordybe sig i, hvilke voksne har de brug for en krammer fra, eller hvilke legekammerater har de lyst til at lege med på en given dag.
- Vores dagligdag er struktureret således, at man ikke nødvendigvis kan vinke med sin primære pædagog, når mor og far har afleveret om morgenen. Det kan være svært nok at skulle sige farvel til sine forældre, men når man så oven i købet skal vinke med en anden voksen end den kendte fra gruppen, bliver man udfordret i sit lille sind. Men vi er funktionsopdelte dagen igennem, og vi tager kontakt til alle børn fra alle mulige grupper i løbet af dagen, for netop at opbygge relationer, og skabe den tryghed og livsduelighed, der skal til for at turde vinke med en ny voksen hver morgen. Efter frokost skal vi oftest ud på legepladsen alle sammen, så det er en gylden mulighed for at sætte sig ned og hjælpe, hvor gummistøvlen driller, også selvom det ikke er ens primære børn. Og børnene får mulighed for at tage kontakt til de voksne, der er til stede.
- Den måde, vores familiegrupper er strukturerede på, giver os mulighed for at give de kommende skolebørn et boost ved at samle dem i bogormegruppen. Der kan vi arbejde

mere målrettet ved fx at præsentere dem for regellege, man kan stille lidt andre krav. I de andre familiegrupper er man blandet 3-4 årige, hvor der er større spredning, hvor det handler mere om at lære at gå i børnehaven.

Skovbørnehaven

- Børnene lærer at udfolde, udforske og erfare sig selv fx igennem vores daglige "frokostmester"-funktion, som gennemgår dagsprogrammet, ugedagen, vejrudsigten og tælle de fremmødte børn. Det er meget grænseoverskridende for nogen, - det giver selvværd og selvtillid.
- Det understøtter samspil og tilknytning børnene imellem, når de fx tilgår en leg på den måde, at de spørger, hvad kan jeg være i legen, og derfor aldrig oplever at blive afvist, men har mulighed for selv at fravælge den rolle, der bliver tilbudt.
- Det understøtter samspillet mellem børn og personale, når vi fx differentierer tilgangen til børnene i alle situationer, så de oplever at blive set og mødt der, hvor de er (ICDP).

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Børns sociale udvikling fremmes primært gennem deres relationer til andre børn, og specielt igennem legen med andre børn. Derfor er det vigtigt, at vi tilbyder børnene rigtig mange forskellige muligheder for at deltage i fællesskaber, og at disse fællesskaber tilbyder en mangfoldighed. Det betyder at alle børn skal have mulighed for at deltage i store og små fællesskaber, vilde og rolige fællesskaber, fællesskaber der stiller krav til en, og fællesskaber hvor det er nok blot at deltage og observere. Helt essentiel er det, at barnet føler sig som en ligeværdig del i disse fællesskaber. Børnene skal i videst mulige omfang have mulighed for at præge disse fællesskaber med deres initiativer, men det er naturligvis personalets opgave, at sørge for at den sociale udvikling udfordres for det enkelt barn, så personalet skal skifte mellem at gå foran, ved siden af og bag ved det enkelte barn.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

- Vi er stueopdelt, hvor vi har samling med sang med stor medbestemmelse for børnene. Stueopdelingen giver en god følelse af fællesskab og samhørighed for børnene.

- Vi skaber mange sociale lege sammen, så vi styrker deres sociale relationer. Vi gynger sammen i den store gyng, vi kører scooter sammen, gåtur i skoven hånd i hånd, sæbebobler mm.
- Vi hjælper børnene med at lære empati, ved at hjælpe/trøste børnene, samt hjælpe dem til at sætte ord på deres følelser. I konflikter mellem børnene hjælper vi dem videre, så begge parter føler sig hørt og set i konflikten.

Børnehaven

- Børnene har mulighed for at deltage i mange forskellige fællesskaber i løbet af dagen. Vores funktionsopdeling gør at børnenes valgmuligheder om formiddagen er store mellem store grupper og mindre grupper af børn, funktionsrum med et højt eller lavt energiniveau. Der er også mulighed for at vælge fællesskabet på baggrund af hvilke andre børn og voksne, man har lyst til at lege med.
- Vores inddeling i familiegrupper og bogormegrupper understøtter børnenes tilhørsforhold til et defineret fællesskab. Det italesættes, hvem vi mangler, og vigtigheden af at alle er der. Man lærer sociale spilleregler i disse grupper (vente på tur, lytte til hinanden og selv byde ind med ting til gruppen)
- Vi hjælper børnene med selv at løse deres konflikter, ved at alle konfliktenes parter åbent kommer til orde, og får sat ord på deres oplevelse af konflikten.

Skovbørnehaven

- Vi understøtter, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, udvikler empati og relationer ved fx at opdele børnene i grupper tilpasset deres personlige udviklingstrin (NUZO).
- Vi understøtter fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource/demokrati ved fx en tegneaktivitet, hvor vi skal tegne en gave til fødselsdag. Alle skal bidrage, gøre sig umage, tegne side om side med andre, acceptere forskellighed i niveau, kunstnerisk udfoldelse og accept af det personlige udtryk i forhold til, hvad det enkelte barn fortæller, at tegningen forestiller. Fx også når vi færdes i skoven, og de ældste børn lærer de yngste børn om vores faste stoppesteder, og alle overholder reglen for at blive i fællesskabet.
- Børnene skal lære at bidrage til demokrati, fx ved samling, hvor man lytter og lærer turtagning.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Sproget er helt grundlæggende for børns udvikling. Hvis ikke børnene lærer at sætte ord på de ting, de møder på deres vej, og på de følelser og oplevelser de får, vil de ikke få bearbejdet tingene på en hensigtsmæssig måde, og det vil bremse dem i deres udvikling.

Børnene bruger sproget i deres interaktion og kommunikation med andre børn og voksne, og specielt i legen er det vigtigt, at børnene bruger sproget. Det er ofte igennem leg, de oplever hvordan sprog kan bruges, både det sprog de oplever andre børn bruge, og den måde de selv har mulighed for at eksperimentere med sproget i legen.

Det er vigtigt, at det pædagogiske personale tænker sproget ind i alle de sammenhænge børnene kommer i i løbet af en dag. Det gælder både de voksenstyrede aktiviteter og børnenes mere spontane leg i både store og små grupper, og så giver de daglige rutinesituationer (garderobe-, spise- og toiletsituationer mm.) god mulighed for at gå i udviklende dialoger med børnene. Her er det vigtigt, at personalet er opmærksomme på, at lade dialogen udvikle sig over længere tid, så det ikke kun bliver et spørgsmål fra personalet, der så får en respons. Det er vigtigt, at bygge videre på denne respons.

Selve indretningen af læringsmiljøet skal inspirere børnene til at bruge sproget. Der bør være tilgængelige materialer, bøger og legetøj der inspirer børnene til at bruge sproget, og farvestrålende billeder og andet på væggene kan også animere børnene til at gå i dialog, omkring det de ser.

Odder kommune har en sprog og litteracy handleplan, der gør, at vi i løbet af efteråret 2020 og foråret 2021 får uddannet 2 sprogpædagoger.

Dette læreplanstema hænger uløseligt sammen med temaet omkring krop sanser og bevægelse. Når 0-6-årige bruger kroppen og sanserne i legen, udfordres og udvikles sproget. Det bliver "leget og masseret" ind.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

- Vi italesætter hvad vi gør, fx ved puslebordet og i vores daglige rutiner. Vi er dermed sproglige rollemodeller i hverdagen.
- Ved samling har vi fokus på sang, og i vores ugentlige sprog dage, har vi også fokus på farverne, tal, dyrene mm.
- Vi følger barnets initiativer, og vi sætter ord på det, som vi foretager os i de daglige rutiner.
- Vi har naturligvis bøger, højtlesning og puslespil, hvor vi italesætter hvad vi ser, og hvad børnene får i hænderne.
- Vi animerer børnene til selv at bruge sproget gennem spørgsmål, begejstring, mimik og gentagelser af, hvad de siger

Børnehaven

- Vi lader børnene være på til samling. Børnenes fortæller om deres weekend, eller ting de er optaget af.
- Vi synger, laver og remser, og leger med sproget.
- Vi læser, og bruger dialogisk læsning.
- Vi genfortæller og funderer over det, vi oplever med børnene, og får en fælles opmærksomhed.
- Vi italesætter, hvad det er for en kultur vi har blandt børnene. Verbalt og nonverbalt.
- Vi italesætter, hvad det er børnene føler, og anerkender deres følelser. Vi spejler dem, og hjælper dem til at få et verbalt sprog, til at kunne udtrykke deres følelser og tanker, ligesom vi verbalt gør børnene opmærksomme på andre børns følelser.
- Vi italesætter, det vi gør igennem hele dagen. Vi italesætter rutiner og aktiviteter.
- Børnene skal føle sig set og mødt i dialogen. Hvor er jeg glad for at du er her i dag. Det er du da god til? Hvert barn har betydning.
- Vi følger børnenes initiativ, og tager udgangspunkt i, hvad de har lyst til at snakke og fortælle
- Spisesituationen er et godt sted at udfordrer børnene sprogligt. Hvad børnene har med i deres madpakker, hvem har smurt mad, har børnene selv været med til at lave maden. Snakker om indholdet, hvor matematiske begreber anvendes. Lege med sprog f.eks. En

mat, tomater, tremater, firemater osv. Der spirer deres nysgerrighed for at lege med sprog og bruge det.

- Få børnene til at tænke selv i forhold til, hvad børnene skal have på af udetøj. Den voksne bruger humor til at få børnene til at tænke selv, og byde ind med hvad de f.eks. skal have på ved at sige: hvad skal vi have på, når vi skal på legepladsen? Vi skal have badetøj på osv.
- Når vi på tur, snakker vi med børnene om, hvad vi ser, og hvad vi skal passe på.
- Vi er opmærksomme på turtagning— børnene lærer om, hvordan kommunikation skal være ved at vente på tur, og lytte til de andre, mens de taler. Børnene lærer, at der er en forventning om, at de skal indgå i dialog. Når de bliver spurgt om noget, skal de give et svar.
- Vi guider børnene i at udtrykke deres behov, ved at tolke deres behov sådan at børnene efterhånden lærer at udtrykke sig.
- Følger deres initiativ. Signalerer at det børn siger, og gør, er betydningsfuld. Følger deres spor.

Skovbørnehaven

- Vi understøtter, at alle børn udvikler sprog, og at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden ved fx dialogisk læsning, hvor børnene inddrages og oplyses via sproget og NUZO.
- Vi understøtter, at børnene opnår erfaring med at kommunikere, sprogliggøre tanker, behov og ideer, ved fx at sørge for en stimulerende gruppesammensætning, - det sker helt automatisk i leg, hvor børn sprogliggør tanker, som skal udføres i handling. Sideløbende med den mundtlige kommunikation, foregår der jo altid nonverbal kommunikation, som er mindst ligeså vigtig at have opmærksomhed omkring.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen". (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Børns trivsel og læring er afhængig af, at de bliver udfordret motorisk og sansemæssigt. Børn oplever og lærer gennem kroppen. Børns aktive udforskning af verden foregår ofte ved, at de netop bruger kroppen og sanserne, til at eksperimentere og drage læring af dette.

Vores læringsmiljø skal understøtte at børnene får mange og alsidige udviklingsmuligheder både motorisk og sansemæssigt. De skal udfordres både grov motorisk, finmotorisk og de 3 motoriske grundsanser skal kunne stimuleres (taktil-, vestibulære- og muskel-led sansen), ligesom de øvrige 4 sanser skal i spil (lugte-, syns-, smags og høresansen).

Vi har rigtig gode fysiske rammer til at udfordre børnene motorisk og sansemæssigt. Vi har mange indvendige m² og blandt andet et stort tumlerum, hvor alle de grov motoriske sanser kan blive stimuleret. Vi har en kostordning, hvor børnene hjælper til i et meget stort institutionskøkken, hvor de udfordres finmotorisk og sansemæssigt. Vi har en meget stor legeplads med mange udfordringer, og det tager 5 minutter at komme i skoven, så de fysiske rammer er på plads i forhold til dette læreplanstema.

På personalesiden har vi ansat en pædagog med en sansemotorisk uddannelse og en afspændingspædagog / psykomotoriker. Så det faglige er også på plads.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

- Vi har ugentlig Tumlerum, hvor vi render rundt, vender på hovedet, snurre rundt og klatre.
- Vi har sanglege med store bevægelse – fx hoved skulder knæ og tå.
- Vi skal have plantekasser med krydderurter, så vi kan stimulere børnenes duftsanser.
- Vi har en vuggestuelegeplads og bruger også børnehavens legeplads, hvor klatretårn og rutchebane kan stimulere børnene yderligere.
- Vi gynger dagligt og har dagligt scootere ude på legepladsen.
- Vi har tit ture i skoven, hvor børnene kan bruge deres sanser, både med fuglelyde, jord mellem fingrene og ujævnt underlag at gå på.

Børnehaven

- Vi går højt op i at komme på tur en gang om ugen, hvor børnene bliver udfordret motorisk og sanseligt. Vi kravler og triller på bakker, mærker ujævnt underlag, sanser naturen i al slags vejr, og oplever årstidernes skiften. Vi får beskidte hænder, og mærker krible krable dyrenes kravlen på vores hud.
- Legepladsen lægger op til motorisk udfoldelse, løbecykler, gynger, klatrestativ, grave og generel fysisk leg, hvor der er plads til at bruge kroppen.
- Vi har et stort indendørs tumlerum, der udfordrer børnene, Her kan der gynes, klatres på klatrevæg, bygges huler mm, og der er plads til store armbevægelser
- Vi sætter selvhjulpen hed højt, for at børnene får en bevidsthed omkring deres egen krop, og succesoplevelser når det lykkedes, selv at tage tøjet på.
- Børnene udfordres finmotorisk i køkkenet, hvor de får lov at bruge knive og grøntsags-skraldere, på værkstedet klipper børnene, og øver sig med blyant og tusch. På byggepladsen bygger børnene Lego, plusplusser og jovo brikker
- Sanserne udfordres i køkkenet, hvor der smages, lugtes og mærkes på nye og velkendte ting. Madordningen gør, at børnene bliver udfordret sansemæssigt, og bliver præsenteret for nye oplevelser, og får erfaringer sansemæssigt med deres krop.
- Vi bruger vores sanser i køkkenhaven, hvor der er krydderurter og bær til at spise.
- Skoven bugner om efteråret med brombær og andet, og sanserne er på spil, hver gang vi er i skoven hele året rundt.
- Vi slukker aldrig for vores sanser, de er altid på spil. Så nogle gange giver vi børn pauser, for ikke at blive overstimuleret, eller italesætter en særlig oplevelse, der kun kræver en sans for at skærpe deres opmærksomhed på det, de er i gang med. Fx dufte til blomsten, og beskrive det, fortælle hvordan noget smager, fokus på en lyd, eller noget man kan se.

Skovbørnehaven

- Vi understøtter, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på ved vores daglige færden i skoven, på skrænter, i klatretræer og ufremkommeligt terræn, samt når børnene snitter i pinde.
- Vi understøtter, at alle oplever krop- og bevægelsesglæde både i ro og aktivitet ved, at vi er ude det meste af dagen, der er masser af plads både til løb og vilde lege, der er meget få regler, som giver mulighed for fx leg med vand og mudder, - i forhold til ro ved fx massage, tøffetid og accept af, at barnet på eget initiativ trækker sig fra fællesskabet, og giver sig selv en pause og stilletid midt i skoven.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

Naturen og udelivet har et stort fokus i institutionen. Vi finder det vigtigt, at børnene får lov til at eksperimentere, med de ting, de finder, og gå på opdagelse i naturen. Det er vigtigt at have god tid til fordybelse, når man har børnene med i naturen, da der hele tiden er nye og spændende fænomener at kigge på.

Der ligger også en forpligtigelse i dette tema, til at give børnene oplevelser, der styrker deres respekt for naturen. Børnene skal behandle naturen godt, og langsomt præsenteres for begreber som bæredygtighed, og genanvendelse af naturens ressourcer.

Børnene skal på en let forståelig måde præsenteres for begreber inden for science. Forskellige vejrfænomener og årstider kan opleves på egen krop, og vandbaner og papirsflyvere kan bruges til at illustrere tyngdekraften.

Vi har forpligtet os på, at have et stort fokus på natur og udeliv, og modtager på den baggrund hvert år friluftsrådet "grønne flag".

Vi har gode fysiske rammer til at kunne prioritere udelivet højt. En stor legeplads, og vi bor 5 minutters gang fra en kæmpe skov. Skovbørnehaven bor lige i den.

Vi har fokus på, at det personale vi ansætter, har lysten til at være meget udenfor, og gerne vil arbejde med natur og udeliv, og en stor del af personalet, har deltaget i friluftsrådets ”grønne spiser kurser”

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

- Vi leger med sæbebobler, isterninger og kartoffelmel, som er børnevenlige science lege. Det viser forskellen mellem kulde/varme, vand og sæbe mm.
- Vi har ugentlige gåture, hvor vi udforsker naturen og byen.
- Vi er meget udenfor på legepladsen, hvor vi både ser og lytter efter fugle. Vi vender sten og træstammer, for at se på edderkopper og bænkebidere.
- På legepladsen har vi også halmballer, der kan bo små dyr i, og der er etableret højbede til krydderurter og blomster.

Børnehaven

- Vi er uden for en stor del af dagen.
- Vi går meget på tur i skoven, og roder i skovbunden. Børnene får øjnene op for dyr og kravl, og går nu på jagt af sig selv.
- Vi undres sammen med børnene, omkring det vi oplever i naturen, og har ikke altid svaret på deres spørgsmål.
- Vi tænker naturen ind i vores hus, ved at bringer ting fra naturen ind, og være kreativ med det.
- I naturen bruger vi meget krop og sanser, når vi kravler på skrænter og spiser bøgeblade.
- Vi lærer nye ord, når vi snakker om uglegylp og mos. Børnene samarbejder på skrænterne, de store hjælper de små. Børnene får en anden opmærksomhed på gruppen, når vi er alene i skoven.
- Vi deltager i naturfredningsforeningens affaldsindsamlinger, og har fokus på at få videreformidlet vigtigheden af, at behandle naturen godt, og vigtigheden af et bæredygtigt samfund.
- Vi deltager i alt, hvad vi kan, af sjove ting der relaterer til natur og udeliv. Eksempelvis vildtparade, udklækning af sommerfugle, dyrkning af svampe i kaffegrums og følger processen fra haletudse til frø
- Vi har rigtig mange højbede på vores legeplads, og har et motto der hedder ”Fra have til mave og fra jord til bord”. Børnene lærer, at gulerødder og kartofler er noget der vokser i jorden, og ikke kun noget man køber i supermarkedet, så de får læring, omkring hvor de ting vi bruger i vores kostordning kommer fra.

- Vi har uger, hvor der er fokus på science, hvor de voksne laver eksperimenter med "farlige" ting, og hvor de enkelte familiegrupper laver eksperimenter med "ufarlige" ting, så børnene selv får det i hånden.
- Vi har spirer tema om foråret og høsttema om efteråret.

Skovbørnehaven

- Vi understøtter, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen ved, at vi dagligt befinder os midt i naturen, følger årstidernes gang, lærer børnene respekt for alt levende, iagttager dyr i naturen omkring os, fx fugle i kasserne, sidder helt stille og venter på, at de flyver ind og ud, og lytter til ungerne i reden.
- Vi understøtter, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener, ved at skabe rammerne for oplevelse af fænomener ved fx kanalgravning, lave dæmninger og broer, hvad kan flyde, og hvad falder til bunds mm., og når børnene fx klatrer i træer og oplever, at grenene enten bærer eller brister, hvad der er under barken, og hvad sker der ved at røre ved en brændenælde, hvad kan spises eller ej mm.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Dagtilbuddets overordnede overvejelser og refleksioner

De kunstneriske udtryksformer er vigtige for børnene, og de lærer at forstå omverdenen gennem disse former, og gennem det engagement personalet og de selv lægger for dagen, i forhold til at udtrykke sig kulturelt. De æstetiske oplevelser de får gennem forskellige kunstarter, sætter sig specielt for de helt små som positive kropslige oplevelser.

Igennem det kulturelle og igennem forskellige fællesskaber kan børnene udvikle demokratiske værdier, så de lærer at respekterer og behandle hinanden ordentligt. Fællesskaberne giver dem også en oplevelse af, at være vigtige, og betyde noget. Det er også vigtigt, at børnene gennem både de store og små fællesskaber oplever at blive lyttet til, og have indflydelse på deres egen hverdag.

De overordnede overvejelser og refleksioner viser sig i følgende eksempler i:

Vuggestuen

- Vi har ugentlig kreadag, hvor vi både fingermaler, tegner og har forskellige kreative materialer i gang.
- Vi besøger biblioteket, hvor vi fx har set teater, og viser dermed børnene lokal kultur.

- Vi går på besøg på plejehjem, hvor vi synger med de ældre, og har dermed et kulturelt fællesskab.
- Vi synger og danser på stuerne, hvor vi hører musik.
- Vi har teamdage, med påske, jul mm. Hvor vi laver kreative produkter ud fra temaerne, og snakker om kulturen, traditionerne og historierne.

Børnehaven

- Vi bruger meget kulturen omkring os, når vi går i gennem byen og fx besøger Oddergrisen, falkstationen, rådhuset mm
- Vi bruger de lokale kulturtilbud som bibliotek, teater og kirker mm.
- Vi holder fast i gamle traditioner som påske, høstfest og jul. Vi aktiverer børnene til disse traditioner. Eksempelvis danser vi høstdans sammen med alle bedsteforældrene, og vores storebørnsgruppe går luciaoptog både på plejehjem, for kommunens dagplejere og egne forældre.
- Vi skaber også vores egen kultur herhjemme, når vi skaber æstetiske udtryk i form af tegninger, pynt rundt omkring osv. Vi har et bredt udvalg af materialer, som børnene præsenteres for.
- Børnenes egne produktioner udstilles på vægge og i montre, og der skabes opmærksomhed omkring dem.
- Børnenes egen kultur kommer også til udtryk, når vi dykker ned i Elsa eller Spiderman i legene.
- Børnene får forskellige sanseindtryk igennem fx tør/våd sand, bare tæer, stikkende græs, ler og maling.
- Der bliver sunget rigtig meget i institutionen, og hver fredag er der fredagsrock (musik for en mindre gruppe børn).
- Vi læser meget for børnene, og de har også selv adgang til at kigge i bøgerne.
- Vi har en scene og en masse udklædningstøj, så børnene kan afprøve sig selv i mange afskygninger.
- En gang om ugen er der hatteteater, hvor både personale og børn kommer op på den store scene.
- Vi arbejder med både store og små fællesskaber. I vores familiegrupper lærer man om kulturen, når man er mange sammen. Man er nødt til, ikke at snakke i munden på hinanden og vente på tur. Nogle udfordres af, at skulle snakke i en stor forsamling, og andre udfordres af, at skulle lytte.
- Vi arbejder meget med respekt for forskellighed. Vi har børn fra mange forskellige kulturer, og forskellighed italesættes som spændende og værdifuldt.

- Vi forventer, at der er en positiv tone børnene imellem og mobning tolereres ikke. Vi arbejder med, at alle er nødvendige i fællesskabet, og formidler demokratiske værdier til børnene, og tager deres input alvorligt.
- Der er rigtig mange kulturelle elementer i vores kostordning. Man spiser det sammen mad. Man er nødt til at vente på, at det bliver sendt rundt. Man er nødt til at bede om tingene. Man skal overveje hvor mange frikadeller, man kan tage, når alle skal have.

Skovbørnehaven

- Vi understøtter, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, bl.a. ved at have åbne samtaler med børnene om forskellige familieformer, samt ved at have kontinuerligt fokus på mobbefrit miljø, hvor forskellighed italesættes på en positiv måde.
- Vi understøtter, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser ved fx at gå på biblioteket og låne bøger om forskellige emner, vise små film/IPad, temauger, busture, museum og naturvejleder, snitte pinde, lave "guldmudder", græs, agern, grankogler mm., som der laves kunstneriske kreationer af!

Evalueringskultur

Hvad siger loven?

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

I forbindelse med implementering af den styrkede pædagogiske læreplan har dagtilbuddene i Odder Kommune valgt at arbejde med Læreplantræet (herunder refleksionsbladet) og digital selvevaluering som metoder og værktøjer. Derfor er fundamentet for evalueringskultur i Dagtilbuddet Krible Krable Huset og Skovbørnehaven de samme følgende metoder og værktøjer: læreplantræet (herunder refleksionsbladet) og digital selvevaluering. Desuden har vi valgt at arbejde med fotos, praksisfortællinger, observationskemaer og relations skemaer til pædagogiske dokumentationer.

Læreplantræet og refleksionsbladet

At udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø er vigtigt, for at kunne understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi bruger metoder og værktøjer fra læreplanstræet og refleksionsbladet til at omsætte den pædagogiske læreplan i praksis. Hovedsageligt sætter læreplantræet visuelt rammen for faglige dialoger om tilrettelæggelse af daglige rutiner, pædagogiske aktiviteter og muligheder for børns leg i vores aktuelle læringsmiljøer. Læreplantræet består af en træstamme med læringsmiljø som rammen i en given periode for de pædagogiske aktiviteter, der

understøtter mål for børns læring og udvikling ud fra de 6 læreplanstemaer. Fra træstammen er der 6 store grene med tilhørende små grene til at ophænges (i form af post-it-sedler) de mulige pædagogiske aktiviteter, som skal være synligt for personalet, børnene og forældre. Helt konkret tænkt læreplantræet som en plakat, hvor personalet i fællesskab i en brainstorm skriver aktivitetsforslag på små post-it, og anbringer dem på de relevante steder på træet. Efterfølgende kan personalet plukke dagens buket (aktiviteter), når de skal forberede deres aktuelle hverdag.

Refleksionsbladet rammesætter og visualiserer faglige dialog om sammenhæng mellem læringsmiljøet og børns udvikling i de pædagogiske aktiviteter. Refleksionsbladet består af fem elementer: aktiviteten, praksisfortællingen, faglige refleksion, evaluering og næste praksis. Personalet tager udgangspunkt i en praksisfortælling om en aktivitet, som set ud fra de voksnes perspektiver og børns egne perspektiver. Sammen reflekterer personalet over praksisfortællingen ved hjælp fra de seks læreplanstemaernes mål. Derefter evaluerer de aktiviteten, med det formål at skabe læring og udvikling i den pædagogiske praksis, og gøre en forskel fremadrettet. Dernæst arbejder de på næste praksis, med henblik på at afprøve de opnåede erfaringer for at forbedre praksis. Dialogiske processer i arbejdet med refleksionsbladet sætter en aktionslæring i gang hos personalet. Dette er med til at udvikle en analytisk kultur, hvor medarbejder analyserer og reflekterer over egen praksis sammen med hinanden igennem dialog, og lærer af hinanden - udvikle hinandens kompetencer.

Vi præsenterer læreplantræet og refleksionsbladet til vores 3. personalemøde i 2021. Efterfølgende skal refleksionsbladet bruges i gruppemøder, stuemøder og evaluering af temaer. Læreplantræet bruges til brainstorm af temaer.

Digital selvevaluering

Digital selvevaluering er et digitalt redskab, som udbydes af LearnLab. Selvevalueringen bygges på det fælles pædagogiske grundlag. Elementer fremgår i selvevaluering med undertemaer.

Det er muligt at lave fælles vurdering på institutionsniveau, gruppeniveauer eller individuel niveau, hvor resultaterne samles til institutionens samlede evaluering. Den samlede evaluering er institutionens selvevalueringsprofil. Vi kan bruge profilen til at påpege vores styrker og fokusområder, og på baggrund heraf udarbejde handleplan for fokusområderne.

I lige år i uge 40 udarbejder vi selvevaluering på forskellige niveauer. På baggrund af vores selvevalueringsprofil udvælger vi fokusområder, hvor handleplan udarbejdes. Vi arbejder med fokusområderne i oktober, november, december og januar, således at vi reviderer Den pædagogiske læreplan i februar i ulige år (året efter det lige år, hvor vi udarbejder selvevaluering).

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Hvad siger loven?

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen, evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan samt i daginstitutionens arbejde med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen af, evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan samt i dagplejens arbejde med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud og mellem dagtilbud." (Dagtilbudslovens § 15, stk. 1 og 2)

Arbejdet med inddragelsen af bestyrelsen.

Bestyrelsen har i hele processen vedr. "Den styrkede pædagogiske læreplan" været orienteret omkring, hvad personalegruppen har arbejdet med, og hvor langt man er kommet. I forbindelse med selve udarbejdelsen af læreplanen har bestyrelsen primært været inde over punktet "Samarbejde med forældre omkring børns læring". Bestyrelsens generelle debatter danner også baggrund for en del af læreplanen eksempelvis i forhold til at bestyrelsen har været inde over vores inklusionshandleplan, der jo ligger til grund for punktet omkring "udsatte børn", men vi har ikke i bestyrelsen slavisk været igennem punkterne i læreplanen. Det er tanken at vi tager de enkelte punkter fra det pædagogiske grundlag og de 6 læreplanstemaer op i bestyrelsen i løbet af 2021.